

5. ΟΙ ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΙ ΠΟΛΕΜΟΙ (1912-1913)

Α΄ ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

Έναρξη: Οκτώβριος 1912

Συμμαχικές δυνάμεις : Ελλάδα, Βουλγαρία, Σερβία και Μαυροβούνιο (που προκάλεσε και τον πόλεμο ύστερα από άρνηση της Πύλης για ευνοϊκή συνοριακή ρύθμιση)

Αντίπαλος : Οθωμανική Αυτοκρατορία

Αποτέλεσμα: ο αιφνιδιασμός της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, αλλά και των Μ. Δυνάμεων από το συνασπισμό των τεσσάρων χωρών και τις συνεχείς νίκες που θα οδηγήσουν στον οριστικό διαμελισμό της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας.

Συνθήκη ειρήνης του Λονδίνου (30 Μαΐου 1913):

- ✓ Εκχώρηση όλων των κτήσεων του Σουλτάνου στα δυτικά της γραμμής Αίνου- Μηδείας, εκτός της Αλβανίας, στους νικητές.
- ✓ Παραίτηση του Σουλτάνου από τα κυριαρχικά του δικαιώματα στην Κρήτη
- ✓ Οι Μ. Δυνάμεις αναλάμβαναν να καθορίσουν τα σύνορα της Αλβανίας & την τύχη των νησιών του Αιγαίου.

Μειονεκτήματα της συνθήκης :

α) ασάφεια ως προς την κατανομή των εδαφών

β) ασάφεια για την τύχη των Δωδεκανήσων, τα οποία είχαν καταλάβει οι Ιταλοί κατά τη διάρκεια του Ιταλοτουρκικού πολέμου (1911-1912)

Επίσης, εκδηλώθηκαν διαφωνίες μεταξύ των συμμάχων. Οι Σέρβοι και οι Βούλγαροι υποτιμούσαν τις δυνατότητες του ελληνικού στρατού. Ωστόσο, η Θεσσαλονίκη (βλ και σ. 70 σχ. βιβλίου) και τα Ιωάννινα παραδόθηκαν τελικά στους Έλληνες.

Β΄ ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

Λόγω των ασαφειών της συνθήκης ειρήνης του Λονδίνου του 1913 αλλά και της αδιαλλαξίας της Βουλγαρίας, που αρνιόταν κάθε συζήτηση για μείωση της έκτασής της, συνάπτεται δεκαετής μυστική ελληνοσερβική συμμαχία.

Αφορμή: επεισόδια μεταξύ των Βουλγάρων από τη μια (Νιγρίτα) και των Ελλήνων και των Σέρβων από την άλλη (στη Γευγελή). Οι βουλγαρικές δυνάμεις ηττήθηκαν σε όλα τα πεδία των μαχών, ενώ η Ρουμανία και η Τουρκία βρήκαν την ευκαιρία να καταλάβουν εδάφη της Βουλγαρίας .

Συνθήκη ειρήνης του Βουκουρεστίου (10 Αυγούστου 1913)

- ✓ Η Ελλάδα πήρε την Καβάλα
- ✓ Η Σερβία και η Ρουμανία πήραν τις περιοχές που είχαν κατακτήσει στο Β' Βαλκανικό.
- ✓ Η Ελλάδα αναγνώρισε θρησκευτικά και εκπαιδευτικά προνόμια στους Βλάχους της Μακεδονίας και της Ηπείρου.

ΟΦΕΛΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΥΣ

- **Εδαφικά:** Η Ελλάδα πήρε νέες περιοχές (*Νέες Χώρες*): Ήπειρος, Μακεδονία, Κρήτη & νησιά του Αιγαίου (πλην των Δωδεκανήσων).
- **Οικονομικά:** Τα νέα εδάφη ήταν εύφορα και η αγορά διευρύνθηκε.

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΡΟΕΚΥΨΑΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΥΣ

- **Διάσπαση της εθνικής ομοιογένειας**
- **Νέα περιπλοκή του αγροτικού ζητήματος (υπήρξαν προβλήματα στη διανομή της μεγάλης ιδιοκτησίας σε Μακεδονία και Ήπειρο.)**